

Kecskemét-Hetényegyházi Református Egyházközség

Pásztori üzenet [Náhum könyve]

Asszíria az istentelen hatalom és a brutalitás jelképe. Hódító módszerei a terror és a zsarnoki uralom. Náhum idejében az Asszír birodalom fénykorát élte, vetélytárs nélküli szuperhatalommá lett.

Náhum üzenete egyszerű: a hatalom Isten ajándéka, és mint minden ajándékkal, ezzel is jól kell élni, és nem szabad visszaélni vele. Aki nem parancsai szerint használja, annak előbb-utóbb Isten ítéletével is szembe kell néznie.

Aktuális:

- *Missziói munkatervünk kivonata nyomtatott formában az imateremben ingyenesen átvehető.*
- *Bátorítom a gyülekezet tagjait, hogy éljünk a családlátogatás lehetőségével! Örömmel venném, ha ilyen módon is jobban megismerhetném a gyülekezet tagjait! Az imaházban lehet feliratkozni.*

Az ige aktualitása

Ma a globális hatalom korát éljük, mely azzal kecsegtethet, hogy nincs számára konkurencia, így nem lehet megállítani. Hatalma öröknek tűnik. Asszíria fénykorában sem látszott, hogy bármelyik királyság képes lenne egyáltalán megközelíteni is hatalmát. Mindez igaz is volt: Asszíria ellenfelének ugyanis maga Asszíria bizonyult.

A trónviszályok, belharcok végül odáig vezettek, hogy a nálánál sokkal gyengébb hatalmi tényező, Babilónia legyőzte a legyőzhetetlennek hitt Asszíriát. A bukáshoz vezető folyamatok a hódításban kezdődtek: kegyetlenkedés, kínzások, kivégzések, lakosságcsere; a vezető rétegekben uralkodó káosz és hatalmi harcok, fényűző gazdagsággal párosulva egy irányíthatatlan birodalmat alkotott. Napjai meg voltak számlálva.

Számtalanszor megtörtént Asszíriához hasonlóan (például Napóleon Franciaországgal, vagy Hitler Németországgal), hogy a túl gyorsan, túl nagyra nőtt, irányíthatatlanná vált uralmak elbuktak. Ugyanúgy a mai globális hatalom számára is önmaga jelenti a legnagyobb veszélyt.

Ugyanígy egyetlen kormány, párt, uralkodó sem lehet örök életű, hiába tesz meg mindent hatalma megtartásáért, hiába épít ki legyőzhetetlennek gondolt rendet. Isten idővel megítéli az ember uralmát.

A történelemben most egy olyan korszakhoz értünk, melyet a globalizáció (az egész világot összefogó rendszerek kialakulása) folytán hatalmi átrendeződés jellemez. Csak idő kérdése, hogy a jelenlegi állapot megváltozzon, és ez a globális hatalom belülről emésze fel önmagát; helyét pedig egy eddig ismeretlen hatalmi tényező vegye át; ahogy Asszíria széteséséből és kincseiből Babilon emelkedett nagyhatalmi pozícióra.

A világtörténelem alakulása Isten kezében van, aki birodalmakat szüntethet meg és emelhet fel másokat. Vannak idők, melyekben Isten megengedi, hogy az emberi hatalmak megerősödjenek és vannak idők, melyekben Isten ledönti azokat. Ahogy Dániel könyvében olvasható: „az emberek királyságán a Felséges uralkodik: annak adja, akinek akarja, és a legalacsonyabb sorból is trónra emelhet valakit.” (Dán 4,14.22.29.33 és 5,21)

Nehéz összeegyeztetni az ókori bibliai történeteket a mai világgal. Az ember hajlamos azt gondolni, hogy most egészen más kort élünk, más szabályok érvényesek, ehhez hasonló nem volt korábban. Náhúm könyve azt üzeni a számunkra, hogy Isten hatalma nem változott, ma is ugyanúgy a világ Ura, mint eddig bármikor és ma is az ő kezében van az emberiség sorsa.

Az, hogy ő hogyan cselekszik, milyen eszközökkel állít fel vezetőket helyükről és hogyan emel fel másokat, az ő kizárólagos hatásköre. Olykor az emberek számára érthetetlen módon cselekszik. Gonoszságnak teret hagyva engedi, hogy azt tegyék, amit akarnak. Máskor jónak látszó vezetőket állít fel helyükről. Az ember egyetlen válasza erre az alázat lehet: Isten jobban tudja.

Kérdezz, hogy érts!

Ami az életben biztos igazodási pont, az a gondviselő Isten. Mennyire bízom benne? Az életemet mire alapozom: a vele való kapcsolatom határoz meg engem, vagy az engem körülvevő társadalmi rendszerek, ideológiák?

Képes és kész vagyok-e elvonatkoztatni a megszokottól, politikai nézeteimtől, szimpátiámtól, hogy helyette Isten vezetését kérjem? Nyitott vagyok-e elkérni Istentől az ő akaratát? Ha az Úr vezetővé tett, vajon saját gondolataim, a külvilág, vagy Isten akarata határozza meg döntéseimet?

Mennyiben valósul meg az életemben az ige parancsa? „okos istentiszteletként szánjátok oda magatokat élő, szent, Istennek tetsző áldozatul, és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” (Rm 12,1-2)

Február 11.

1. fejezet

(részlet) „Türelmes az Úr, de nagy a hatalma; senkit sem hagy az Úr büntetés nélkül.”

Náhum próféciája első sorban nem az asszíroknak íródott, hanem a zsidóknak. Erre utal a könyv első néhány verse is: zsoltár Isten nagyságáról. Asszíria bukása önmagában nem volna örömhír, de a leigázott nép számára mégis az, mert elnyomója felett kimondott ítéletről van szó.

Isten hatalma kétértelmű: egyfelől fenyegetés az ellenállóknak, másrészt biztatás a benne bízóknak. Az ítélet azok számára fenyegető, akiknek van miért aggódni. A megtérő, Istennel szövetséges nép számára Isten ítélete nem jelentene mást, mint az ellenség bukását. Ez azonban csak akkor válhatott volna valóra, ha a nép megtér, Isten akaratát cselekszi, vele szövetségben és állandó kapcsolatban él.

Jeruzsálem esetében ez nem így történt, megtérés hiányában buktak el a későbbi hatalom, Babilónia támadásakor. Bár voltak királyok, akik jó irányba indították el népüket (pl. Jósias reformja), hatásuk mégsem lett állandó, utódaik már ugyanis az ellentétes irányba mozdultak el. (Jóáház és Jójákim, Jósias fiai. Mindkettő „Azt tette, amit rossznak lát az Úr”; 2Kir 23-24. fejezetek.)

Jóllehet Jeruzsálem pusztulása Náhum prófétai időszaka után következett be, de a korábban fogságba vitt nép számára Asszíria bukása mégis örömteli esemény lett. Ennél rosszabb hatalom ugyanis elképzelhetetlen lett volna, helyette csak jobb (kevésbé rossz) jöhetett.

Ezért írja Náhum a fogságba vitt népnek, hogy „Most összetöröm a rád nehezedő igát, és köteleidet leszaggatom.” (13), mert valóban jobb időszak következett. Babilon sokkal szabadabban kezelte a leigázottakat; olyannyira, hogy a fogság után voltak zsidók, akik nem tértek haza, annyira otthonos lett számukra az idegen föld. Sőt, Babilon után egy még szabadabb uralom, Perzsia következett, mely vallásszabadságot engedett, sőt egyenesen parancsba adta a jeruzsálemi templom újjáépítését.

Február 12.

2. fejezet

1. vers „Jön már a hegyeken az örömhírhöző, aki békességet hirdet! Ünnepeid, Júda, ünnepeidet, teljesítsd fogadalmadat, mert nem gázol át rajtad többé a pusztító, teljesen megsemmisült!”

A második fejezet örömhírrrel és ünnepléssel kezdődik. Náhúm itt Jósiás ünnepeire utal, melyek előrevetítették Júda megmenekülését. Sajnos ez az állapot azonban csak átmenetinek bizonyult, mert a hitvalló királyt már nem hozzá hasonló uralkodók követték. (Lásd az előző fejezet magyarázatát). És bár közvetlenül Jósiás király halálát (Kr. e. 609) megelőzően a pusztító uralom valóban véget ért (Kr. e. 613), de jött helyette egy másik birodalom, mely végül leigázta Jeruzsálemet (Kr. e. 587), vezető rétegét pedig fogságba vitte.

Náhúm prófétai tevékenysége kizárólag a politikára és hatalmi tényezőkre összpontosult. Ez volt ugyanis korának nagy kérdése: meddig hagyja Isten, hogy ez a gonosz uralom fennmaradjon? Náhúm pedig ezekre a kételyekre válaszol. Az igehirdetése azonban korántsem ilyen egyoldalú. Bár nem fogalmaz meg népe ellen vádakat, mégsem tekinthetjük Náhumot elfogultnak népe iránt. Apró megjegyzései érzékeltetik, hogy a nép felett kimondott ítélet súlyos tehernek bizonyult, melyet a zsidóknak még sokáig hordozniuk kell: „Visszaadja az Úr Jákób méltóságát, Izrael méltóságát, bár rablók rabolták ki őket, levagdalták ágaikat.” (3)

Az ítélet hordozása nehéz, még ha jogosan is mérte rájuk Isten. A kirabolt ország elvesztette lehetőségeit, gyenge és sebezhető. A méltóságát (יְהוָה - ami egyet jelent a szuverenitással) ugyan visszakapta, ez azonban korántsem jelentette a nép teljes gyógyulását. Akik a harcban elesetek, nem jöttek vissza az életbe; az elrabolt kincseket nem kapták vissza; lerombolt várfalaik és felégetett földjeiket senki sem állította helyre. Minden embernek, ahogy minden népnek, hordoznia kell bűnei következményeit. Egy megtért alkoholista mája már sosem lesz ugyanolyan, ahogy egy megromlott házasság sérelmeit sem lehet semmissé tenni egy-egy igével. Isten gyógyító irgalma valóság, amiben a hozzá megtérők részesülhetnek, de ez nem ugyanaz, mint amiben majd részünk lesz az ő országában színről színre.

2-14. „Az oroslán bőven szerzett zsákmányt kölykeinek, és öldökölt nőstényeinek, megtöltötte barlangjait zsákmánnyal, tanyáit pedig prédával. De én most rád támadok – így szól a Seregek Ura –, és porrá égetem harci kocsijaidat! Oroszlánkölykeidet fegyver emészti meg, véget vetek zsákmányszerzésednek a földön, és nem hallatsz többé követeid szava.”

Az Asszír uralkodók gyakran hasonlították magukat oroslánokhoz, így ez az állat asszír jelképévé is vált. Náhúm ezért a birodalmat oroslánok barlangjának nevezi, melyet félelmetessége ellenére mégis kifosztanak. Az oroslánkölyök kifejezés az asszír előkelőkre utal, az elit rétegre, akik a zsákmányból részesültek. Asszír volt ugyanis a legnagyobb kiterjedésű birodalom ebben az időszakban, előtte több évszázadon keresztül csak kisebb királyságok (Dávid és Salamon királysága, Egyiptom) uralták a környéket.

Ezeknek a királyságoknak minden kincse a hódítások során Ninivébe került. Amikor a babiloni seregek elfoglalták a fővárost, páratlan zsákmányt szereztek. A kincs mennyisége is bizonyítja, milyen potenciált jelentett ebben az időben az Asszír birodalom, mely néhány évtized alatt mégis összeomlott.

A „Seregek Ura” (יְהוָה צְבָאוֹת – Adonáj Cöbáót) kifejezés használata arra utal, hogy Isten hatalma valóságos, az ő „seregei” léteznek, sőt az egész világ az ő kezében van. Serege harcra kész, hogy érvényesítse akaratát.

Február 13.

3. fejezet

(részlet) „Országod kapui az ellenség előtt tárva-nyitva állnak, tűz pusztítja el a kapuzáratokat.”

A harmadik fejezet különös kontraszttal ír Ninive nagyságáról és legyőzéséről. Szinte párhuzamként kezeli azt, amilyen volt, és amilyen vége lett. Például: „rengeteget paráználkodott – ruhádat az arcodra borítom...”, azaz hogy kívánatos volt uralma, melyet Isten végül szegyenbe fordított át és így a bukás mintapéldájává lett.

A prófécia Théba (Egyiptom) bukásával hasonlítja össze Ninive ostromát. A biztosnak hitt falak állhatnak bármilyen szilárdan, ha a város védői nincsenek helyükön. „Alszanak már pásztoraid...” (18), nincs aki megvédhetne. Akiknek a birodalom védelme és a rend fenntartása lett volna a feladata, nem álltak helyt, kudarcot vallottak.

Náhum jövendölése olyan pontos, hogy az még a prófeciák esetében is ritka: a kapuk tárva-nyitva állnak. Ha ugyanis a falak dőlnek le, azt mindig az ellenség okozza. De a kapukat csak belülről lehet kinyitni. Asszíria pontosan így bukott el, önmagát győzte le.

Az olvasóknak

Aki még nincs rajta a levelezőlistán, de szeretné hétről-hétre megkapni a *Pásztori Üzenetet*, az feliratkozhat a tamaskadar2@gmail.com címre küldött levéllel. A levélben elegendő annyit írni, hogy „feliratkozás”.

A következőkben az Újszövetség soron következő szakaszaival folytatjuk közös igeolvasásunkat, János evangéliumával.

Kádár Tamás György

lp.